

Het Sliedrechts Dialect (669)

In d'n donker

"Kijk nou toch is . . . Dat is gek! 't Is daer hêemel pikkedonker!" zeg Besjaon. 't Is donderdagaevend. We rije op de rotonde van de kruising Sjesjonsweg-Thorbeckelaon-Deltaolaon. We komme net van de Veluwe vandaen. D'n oto zit propvol, zôwel op d'n achterbank as in de d'n achterbak. Slaepzakke, tasse mè zeumerklere, boodschoppe, lees-, puzzel- en cryptogrammeboeke. M'n lappie, poes Dibbesie in 't raaskoffertie netuurlijk, de vuile was en dôoze vol met hobbyspullechies om kaorte te maoke, 't klaaine campingtillevieziechie en nog veul meer. Net hadde me 't 'r nog over gehad dat 't faailijk belachelijk was, hoeveul we weer meesleepte. Lere me 't dan echt nooit? "Jaot, wà gek! Zou 't licht uitgevaalle zijn?" Domme vraag! Dat 't licht uitgevaalle was, zag ie zô wel. We reeje zô de zwarte nacht in. Sjonge, wat is 't aeredonker as de lantaerenpaole nie brande. In de Thorbeckelaon was aalles nog nermaol gewist, mor in de Deltaolaon was aalles nae de flets pikzwart. Tja, hoe mos dat nou met aal die spulle? Bij ons kè je nie voor de deur komme . . . Dan mor eve naer 't plaaintjie om op 't voetpad te parkere? Dan hoefde me allêên mor langs de drie huize naest ons met aal die begaozie. We zagge gêên hand voor ôôge. Dan de koplampe mor eve laete brande . . . Sjonge, dat was wat, een zêê van licht! En we hebbe nou net zôôvel spulle bij ons. Dà kom slecht uit! Vroeger, jaot vroeger, toe viel 't licht geregeld uit. Wete jullie 't ok nog?

Andere tije

As kaaind weunde ik in de Jan Stêênstraet. Aaltijd hadde me kaerse in huis. Nie voor de gezellighaaid, hoor, belnêên! Nou brand ik bekant elleken aevend wel 'n paor kaersies, mor vroeger hà je ze in huis omdat 't bittere nôôdzaak was. In de voorkaomer lagge d'r kaerse en lucifer op 'n vast pleksie in de koppieskast. Net zôas onderin 't keukekassie in de weunkeuke. As 'k 't goed heb, lagge d'r ok aaltijd op 'n plank in de kelder. De gasmeter kon ommers wel is leeg weze. Dan mos ie eerst gasmuntjies in 't gleufie gooie. Nog weer laeter hà je andere meters waer dubbeltjies in mosse. Wazze dat in 't begin soms nog van die grijze, zinke duppies? Ik kà me nie herinnere dat ooit de gasmeter leeg was, net op 't mement dat 't licht ok uitgevaalle was, mor 't hà gekanne, hee. As kaaind vong ie 't in d'n donker wel machtig, hoor. Aalles wat anders was dan 't gewone vong ie wel leuk, glôô 'k. Zô zwart as de nacht kon 't dan weze, hee. Bij êên kaersie gonge me mekaor dan raedseltjies opgeve of woordspellechies doen. Nou ja, behaaleve dat 't licht uitgong, maarekte je d'r nie zôveul van. Gêên tilleviezie en computer, gêên ijskast of koffiezetter en van induksie of een magnetron hà je hêêlemael nog nooit gehoord, net zô min as van centraole verwaareming.

Gehaaimitaol

Nog langer geleeje hadde ze dat perbleem hêêlemael nie, toe hadde ze nog olielampe en nog lang gêên knoppieslicht. Hoewel, toe zal d'n olie ok wel is op gewist zijn, hee. De ouwere onder ons kenne vast nog wel de uidrukking: "Daer? Daer hangt de lamp scheef!" Als je de lamp scheef hong, brandde de lamp ommers nog een hortie. Dà gezegde gong een hêêl aaige leve laaije en wier ok veraal gebruikt voor een aarem huishouwe. Daer wier trouwes ok wel van gezeed: "Die soppe nie diep!" Nou 'k daer zô over naedenkt, komp 't bij me op dat de jeugd van tegewoordig tetaol gêên weet meer het van zukke gezegdes. Nou ja, die hebbe weer computertaol of sms-woordjies waer wij nie aalles van snappe. Inêên mò 'k 'r nou ok aan

denke dà me in onze lêêgere schooltijd ok zô graeg briefies schreve in gehaaimschrift en dà me soms praotte mè dubbelde medeklinkers. D'n êêne dag zeeje me d'r dan een aa tusse en de volgenden dag bevôôbeld een ee. Amsterdam wier dan Amamsastaterardadamam of Amemsestetereredadamem. Op d'n duur wier ie daer vâzellef hêêl behendig in.

Romantisch

Mor nou! In 't schijnsel van de koplampe slepe me mè dôôze en tasse. Anja van hiernaest ziet 't zeker aan en komt een zaklamp brenge. Gelijk vertel ze opgetoge over de daege in 't huisie in Limburg. En over de voordeur die nie ope wou. Jan van nog een huis vedder steek z'n hôôd buite de deur, hij het ons zeker hore lache. Die vertelt ok een hêêl verhaol, mor dà zà 'k mor onder ons houwe. Cees van 't vierde huis komt ok naer buitene, hij denk dat 't nou zeker al een haalf uur zô donker is. Niemand weet hoe 't komt. In de huize zie me al overal kaersies brande. 't Ziet 'r aailijk hêêl gezellig uit, net ovve me al in de kersttijd zitte. Nae zô'n rit hê me wel trek in 'n baksie. Hee, dà kan ok nie! Dan neme me mor een borreltjie, voor deuze keer. Daer zitte me nou; in de keuke, de gang en de hal staon aamel tasse en dôôze. Die motte me voor 'n keer dan mor laete staon en pas maarege opruime. Nôôdgedwonge zitte me zôdoende bij kaerslicht aan 'n glaosie gezellig nog wat nae te praote over die prachtige haarfstwandeling van die middag in de Delle bij Epe. Romantisch hoor, zô saompies in d'n donker. Nou ja, voor 'n keertie dan, hee!

Korsjonnao

Op onze website www.historie-sliedrecht.nl is ok aander verêênigingsnieuws te vinge, zôas deuze maond de nieuwe stambôôm van de families Visscher en Visser. Ok nog te zien de familie Van Gendere. Kijk ok 's naer de aaldernieuwste nieuwsbrief...